

Klausul om anvendelse af praktikanter

Ved udbud af entreprenørydelser ved bygge- og anlægsopgaver har Region Midtjylland en kontraktklausul, som stiller specifikke krav om praktikanter for tilknyttede entreprenører.

Kravene i klausulen er:

1. Entreprenøren skal sikre, at mindst 6 % af de årsværk (1924 arbejdstimer inkl. ferie sygdom, skoleophold mv.), der anvendes til at opfylde entreprisekontrakten, besættes med praktikanter. Følgende 2 beregninger er eksempler på, hvordan regnestykket kan se ud:
 - a. Hvis der til entreprisens udførelse anvendes 10 årsværk, vil der således skulle anvendes 0,6 årsværk praktikanter.
 - b. Hvis der til entreprisens udførelse anvendes 1000 arbejdstimer, vil der således skulle anvendes 60 praktikanttimer.
2. En praktikant er en arbejdstager, med hvem entreprenøren har indgået en uddannelsesaftale i henhold til lov om erhvervsuddannelser, eller som er omfattet af en lignende uddannelsesordning i et andet EU-land. Det er ikke en betingelse, at ansættelsen af praktikanten sker efter entreprisekontraktens indgåelse.
3. Såfremt entreprenøren kan dokumentere, at entreprenøren ellers må afskedige medarbejdere, kan entreprenøren overføre medarbejdere, der ikke er praktikanter, til at varetage den udbudte arbejdsopgave, selv om det kan betyde, at kravet om praktikanter ikke kan opfyldes fuldt ud.
4. Såfremt entreprenøren ikke kan rekruttere det påkrævede antal praktikanter, skal entreprenøren rette henvendelse til bygherren og anmode om at få formidlet praktikanter. Hvis entreprenøren ikke kan få formidlet praktikanter af bygherren til ansættelse senest 4 uger efter henvendelsen til bygherren, er entreprenøren berettiget til at besætte stillingen på normale betingelser.
6. Bygherren har ret til fuldstændig indsigt i ansættelsesvilkår for samtlige praktikanter entreprenøren anvender til at udføre arbejdet herunder også personer ansat af andre end entreprenøren.
7. I forbindelse med entreprisens udførelse og aflevering skal entreprenøren på betryggende vis godtgøre, at det krævede antal praktikanter er beskæftiget:
 - a. Samtidig med fremlæggelse af arbejdsplan skal entreprenøren fremlægge en plan for beskæftigelse af praktikanter på entreprisen.
 - b. På byggemøder oplyser entreprenøren antallet af aktuelt beskæftigede praktikanter samt det totale antal beskæftigede personer, og dette noteres af byggelederen i referatet.

- c. Under udførelsen opdaterer entreprenøren løbende planen for beskæftigelse af praktikanter, når der sker ændringer i bemanningen på opgaven.
 - d. Entreprenøren skal desuden til enhver tid på bygherrens anmodning dokumentere, at kravet om beskæftigelse af praktikanter er opfyldt. Såfremt bygherre ikke finder den forelagte dokumentation tilstrækkelig, kan bygherre anmode entreprenøren om en uddybende redegørelse, som skal klargøre, om entreprenørens forpligtelser er opfyldt.
8. Hvis entreprenøren ikke opfylder sin pligt til beskæftigelse af praktikanter eller til at dokumentere, at kravet om beskæftigelse af praktikanter er opfyldt, kan bygherren meddele entreprenøren, at dette betragtes som misligholdelse af kontrakten. Sker der herefter fortsat misligholdelse af kontrakten, bliver misligholdelsen væsentlig, og bygherren er berettiget til efter påkrav;
- at kræve en bod på kr. 5.000 pr. påbegyndt uge pr. årsværk praktikant, som entreprenøren efter nærværende klausul er forpligtet til at beskæftige, indtil entreprenøren har afleveret behørig dokumentation eller
 - at ophæve kontrakten.
9. Samtidig med afholdelse af afleveringsforretning efter AB 18 § 45 skal entreprenøren fremlægge dokumentation for, at entreprenøren har opfyldt sine forpligtelser vedrørende ansættelse af praktikanter. Såfremt entreprenøren ikke fuldt ud har beskæftiget det krævede antal årsværk praktikanter, pålægges entreprenøren en bod svarende til kr. 100.000 pr. manglende årsværk praktikant. Såfremt entreprenøren mangler at beskæftige 0,5 årsværk praktikanter ifalder denne altså en bod på kr. 50.000.

Retningslinjer for Region Midtjylland vedrørende Sociale klausuler, lære- og praktikpladser

Rammer og organisering

Region Midtjylland har besluttet, at der ved de større byggeprojekter skal udarbejdes en særlig kontraktklausul med specifikke krav til praktikpladser for tilknyttede entreprenører.

Kontraktklausulen skal vedlægges en entreprisekontrakt som bilag.

Kravet skal stilles ved udbud af entreprenørydelser ved bygge- og anlægsopgaver, der er egnede til at beskæftige praktikanter, dvs. virksomheder af en vis varighed og størrelse, hvor der benyttes faguddannet arbejdskraft med tilhørende erhvervsuddannelse. Kravet om beskæftigelse af praktikanter skal ikke stilles ved indgåelse af kontrakter efter rammeaftaler og udbud af varer.

Det skal sikres, at der til den enkelte opgave knyttes et rimeligt antal praktikanter, og at denne forpligtelse pålægges de entreprenører, regionen indgår aftaler med. for at finde et rimeligt niveau for kravet foretager projektlederen et skøn over hvor mange % af de årsværk, der anvendes til at opfylde kontrakten, som skal udgøres af praktikanter.

Der skal foretages en egentlig egnethedsvurdering om opgaven er egnet til, at der stilles krav om praktikanter, såfremt opgaven forventes at have

- a) en varighed på 6 måneder eller mere, og
- b) lønomkostninger på minimum DKK 4 mio. og/eller en kontraktværdi ekskl. moms på minimum DKK 10 mio.

(En opgave med en forventet kontraktværdi ekskl. moms på DKK 8 mio. med skønnede lønomkostninger ekskl. moms på DKK 4 mio. eller mere er således også omfattet af kravet, idet alle opgaver med en lønomkostning på over DKK 4 mio. er omfattet af ordningen.

Afgrænsning

Reglerne omfatter alene udførende fag.

Reglerne omfatter alene ydelser tilknyttet udførelsen og forberedelse heraf på entreprenørens adresse eller midlertidige arbejdssteder, men ikke leverancer, herunder eksempelvis betonelementer, ventilationsaggregater og bygningsmaterialer, der indkøbes eller produceres på fabrik, uanset om dette sker i Danmark eller udlandet.

Alle erhvervsuddannelser tilknyttet de udførende fag betragtes som relevante, idet potentialet i relation til følgende uddannelser vurderes at være størst:

- Snedker
- Tømrer
- Gulvlægger
- VVS
- Elektriker
- Faguddannet anlægsgartner / planteskoleuddannet gartner
- Smed
- Murer
- Maler
- Anlægsstruktør og kloakrørlægger
- Brolægger
- Bygningskonstruktør

Kravene i den konkrete aftale skal være rimelige i forhold til den opgaver, der udføres. Der må således ikke stilles krav om beskæftigelse af et forholdsvis større antal praktikanter, der sædvanligvis er mulighed for at beskæftige på opgaven. Tilsvarende kan kravet frafalde eksempelvis for opgaver eller delopgaver, der kræver specialistviden, og dermed ikke hensigtsmæssigt muliggør beskæftigelse af praktikanter.

På samme måde vil opgavens organisering have betydning for potentialet og skal indgå i vurderingen. Eksempelvis kan udbud i hovedentreprise give bedre mulighed for at beskæftige praktikanter end udbud i en række mindre fagentrepriser. Potentialet skal således vurderes i forhold til den foreslåede aftalestruktur. Hovedentrepriser vurderes samlet, hvorimod fagentrepriser skal vurderes enkeltvis.

Der skal således for hver opgave anlægges et fornuftigt skøn på baggrund af andelen af fagrelevant arbejde og opgavens organisering.

For hver entreprise angives den skønnede lønudgift, og på baggrund heraf vurderes potentialet for praktikanter med udgangspunkt i, at det normalt vil være muligt at beskæftige 6 % praktikanter ud af det samlede timetal.

Vurderingen skal ledsages af projektlederens kommentarer, herunder hvilke arbejder der er opgjort i skønnet, ligesom evt. fagopdelte kalkulationer vedlægges. Vurderingen udarbejdes i forbindelse med projektforslaget / projekteringsfaser.

Potentialet vurderes af bygherren i forbindelse med udbud, det godkendte potentiale indarbejdes som krav i de respektive udbud.

Opfølgning under udførelsen

Projektlederen skal sikre opfølgningen ved, at der på byggemøder medtages et punkt i referatet kaldet "Bemanding". Under punktet noterer projektlederen/byggelederen antallet af aktuelt beskæftigede praktikanter som en særskilt del af den samlede bemanding, og praktikanternes navn + efternavn tilføres.

Aflevering af opgaven

På baggrund af de på byggemøder modtagne oplysninger vurderes det, om entreprenøren fuldt ud har overholdt denne forpligtelse. Hvis ikke skal entreprenøren sanktioneres efter bestemmelserne i kontraktklausulen, principielt i form af opkrævning af bod.